

Název projektu:

Redesign Statistického informačního systému v návaznosti na zavádění eGovernmentu v ČR

Příjemce: Česká republika – Český statistický úřad

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/1.1.00/07.06396

Příloha k zadávací dokumentaci veřejné zakázky „Integrační nástroje, vstupní a výstupní subsystém“

Příloha č. 17

Specifikace bloku POŽADAVEK

Název souboru: RSIS_ZD001P17_POZADAVEK.pdf

Počet stran přílohy (bez tohoto krycího listu): 6

Administrace přílohy: Ing. Pavla Trendová

Verze ke zveřejnění

1. SMS-POŽADAVKY

1.1. Definice požadavku

- 1 | Pojmem požadavek se rozumí požadavek na statistické výstupy a vstupy, které mají dopad do systému statistických zjišťování ČSÚ, tj. mění rozsah zjišťovaných statistických dat, zvyšuje/snižuje kapacitní nároky na ČSÚ, průběh zpracování či administrativní zátěž respondentů. Jedná se zejména o požadavky na změny obsahu statistického výkaznictví a/nebo definování statistické populace (zpravodajských povinností). Zahrnují se požadavky na zjišťování se zpravodajskou povinností, kterou zakládá zejména vyhláška o Programu statistických zjišťování na sledovaný rok, požadavky na dobrovolná zjišťování a na zjišťování prováděná na základě grantů EU.

1.2. Současný stav

- 2 | V současné době neexistuje jednotný centrální systém evidence a zpracovávání požadavků. Příjemci požadavků, kterými jsou jednotlivé odbory ČSÚ, informační služby a odbor obecné metodiky (dále VPO21), si obvykle vedou vlastní evidenci o došlých požadavcích. Jedním ze zdrojů pro vznik požadavku tak může být např. Interní evidenční systém (ESO), který v současnosti představuje nástroj pro zpracování a evidenci většiny administrativních úkonů spojených s procesem diseminace produktů, viz subsystém Diseminace.
- 3 | Požadavky na poskytnutí statistických dat vyřizují informační služby, specifické požadavky vyřizují informační služby ve spolupráci s příslušnými VPO. Požadavky na úpravy obsahu statistických zjišťování se shromažďují v odboru obecné metodiky přímo nebo prostřednictvím VPO. Požadavky na nové výstupy ze statistických zpracování se sbírají obvykle prostřednictvím VPO nebo v informačních službách. Došlé požadavky se projednávají a na základě podkladů se zpracovává souhrnná zpráva pro Poradu vedení, Kolegium a Českou statistickou radu.

1.2.1. Nevýhody stávajícího stavu

- 4 | Mezi nevýhody stávajícího stavu se řadí:
- požadavky nejsou evidovány na jednom centrálním místě;
 - obtížné vyhledání žadatele a původního zadání požadavku z minulých let;
 - rozdílná struktura zadávání požadavků;
 - požadavky se nepředkládají spolu s vyčíslením nákladů na jeho realizaci;
 - nejsou evidovány varianty řešení požadavku a jejich argumentace s tím související;
 - nesnadné vyhledávání všech dokumentů a zápisů z porad k požadavku, který byl projednáván;
 - obtížné zpětné vyhledání známých/původních uživatelů k požadavku aj.

1.3. Cílový stav

- 5 | Cílovým stavem je vytvoření systému Požadavky, který zajistí centrální evidenci všech požadavků, které jsou definovány v kapitole 1.1., ukládání nezbytné dokumentace pro projednávání a bilancování požadavků na sledovaný (či následující) rok, tvorbu požadovaných reportů (hlášení) a poskytne informace o schválených a odmítnutých požadavcích.
- 6 | Aplikace POŽADAVKY bude samostatná, nebude součástí žádné z existujících aplikací. Ukládání dat do systému SMS-POŽADAVKY se bude provádět průběžně v rámci celého roku, tedy bez časového omezení.
- 7 | Vzhledem k tomu, že statistická zjišťování se připravují každý rok, systém musí být navržen tak, aby bylo zřejmé, jakého roku zpracování se požadavek týká.
- 8 | Popis požadavku může být během zpracování požadavku doplňován oprávněnými osobami, případně může být přepisován aktuálními informacemi (záznamy o změnách a osobách, které změny provedly, musí být zaznamenávány systémem).
- 9 | Vzhledem k tomu, že žadatel může mít požadavek, který se z pohledu ČSÚ skládá z více požadavků, musí být v systému umožněna funkcionality dědičnosti atributů požadavku (základní a odvozené požadavky). VPO21 bude mít možnost prostřednictvím této funkcionality rozdělit požadavek na více požadavků.

- 10 | Součástí SMS-POŽADAVKY bude webová aplikace (iSMS), prostřednictvím které mohou externí žadatelé zadat požadavek přímo do systému.
- 11 | Systém bude o novém požadavku e-mailem informovat VPO21.
- 12 | Aplikace musí mít intuitivní uživatelské rozhraní, ve kterém se bude pracovat zejména s myší a nabídkovými menu.
- 13 | Systém musí dále umožňovat:
- Jedinečnou identifikaci požadavku (podle roku obdržení);
 - Jednotnou evidenci včetně požadovaných metainformací v databázi SMS;
 - Zaznamenat nový požadavek přímo do aplikace POŽADAVKY nebo prostřednictvím webové aplikace iSMS-POŽADAVKY;
 - Doplnovat strukturu požadavku o nové atributy (vlastnosti) požadavku;
 - Zaznamenávat postup zpracovávání požadavku od počáteční evidence požadavku, přes návrhy řešení až po konečné rozhodnutí;
 - Zobrazovat stav zpracování požadavku a převádět požadavek z jednoho stavu do jiného: rozpracováno, uzavřen gestorem, uzavřen metodikem;
 - Vyhledávat a porovnávat požadavky dle jednotlivých metainformací, např. podle názvu požadavku, žadatele, stavu zpracování požadavku;
 - Udržovat historii jednotlivých požadavků (včetně všech k požadavku souvisejících dokumentů) s propojením na SMS-ÚLOHY;
 - Meziroční doplňování požadavku o nové metainformace a dokumenty;
 - Tvořit vazby mezi novými a v minulosti schválenými požadavky;
 - Doplnění dalších uživatelů k podaným/schváleným požadavkům;
 - Definovat role a práva uživatelů;
 - Tvořit reporty za jednotlivé požadavky, přehledy všech požadavků podle zadaných kritérií;
 - Zasílat hlášení (externím žadatelům a VPO21) o obdržení požadavku prostřednictvím e-mailu.

1.3.1. Metainformace k požadavku evidované v databázi SMS aplikací POŽADAVKY

- 14 | Metainformace k požadavku zadávané žadatelem
- 15 | Povinné vyplnitelné metainformace jak pro interní, tak pro externí žadatele (přes webovou aplikaci iSMS-POŽADAVKY):
- registrační údaje žadatele: jméno žadatele, kategorie žadatele (útvary ČSÚ z číselníku útvarů ČSÚ, orgány státní statistické služby, vnější uživatel statistických informací, apod.), v případě externích žadatelů název instituce a kontaktní údaj (e-mail, telefon);
 - datum podání požadavku (nastaveno);
 - název a stručný slovní popis požadavku;
 - kategorizace požadavku (výběr z číselníku)
 - požadavek na sledování nového jevu (proměnné);
 - požadavek na podrobnější členění stávající proměnné (regionální členění, odvětvové členění, apod.);
 - požadavek na sledování existující proměnné u jiné/užší skupiny ekonomických subjektů;
 - požadavek na zrušení ukazatele, podrobnějšího členění, apod;
 - rok zjišťování, kterého se požadavek týká;
 - termín, v jakém žadatel data požaduje;

- kategorizace požadavku dle závaznosti (výběr z číselníku)
 - předpis EU;
 - zákon ČR, usnesení vlády;
 - dohoda/smlouva s významným uživatelem;
 - zvýšení kvality dat;
 - návrh respondentů;
 - optimalizace zjišťování aj.;
- vymezení statistické populace a detailu sledování (CZ-NACE, NUTS aj.) výběrem z číselníků, příp. slovním popisem;
- periodicita požadavku.

16 | Nepovinně vyplnitelné metainformace zadávané interním žadatelem (v případě nevyplnění je doplní VPO21, resp. určený člen pracovní skupiny):

- návrh na gestora požadavku (nabídne se číselník útvarů ČSÚ, v prvním pořadí bude nabídnuto vyplněné jméno žadatele);
- statistické zjišťování, které se navrhuje změnit (z číselníku statistických zjišťování předchozího roku), pokud taková možnost existuje;
- návrh na sledování kvality dat Ano/Ne, odkaz na příslušnou legislativu, případně stručný popis;
- vazba na administrativní zdroje dat;
- změna okruhu zpravodajských jednotek, resp. výběrových kritérií;
- doplňující informace formou volného textu;
- variantní řešení návrhu zabezpečení;
- dopady do zpracování (termíny, rozsah, personální zabezpečení).

17 | Po vyplnění a potvrzení podání požadavku bude automatizovaně přiděleno číslo požadavku ve struktuře pořadové číslo/kalendářní rok.

18 | Původní popis požadavku musí být zachován. Další úpravy se budou zadávat pouze do jeho kopie, viz dále.

19 | Další doplňující metainformace

20 | Pro další popis (zpřesnění, doplnění, změny) požadavku budou převzaty informace zadané žadatelem. Nové informace doplňuje VPO21 či pověřený člen pracovní skupiny (viz 1.3.2):

- seznam členů pracovní skupiny (pokud bude požadována);
- další uživatelé požadavku;
- priorita požadavku;
- vazba na statistické zjišťování, resp. seznam více zjišťování;
- dopady do proměnných (nové proměnné, ukončení platnosti aj.);
- odhad dopadů na administrativní zátěž respondentů;
- odhad dopadů do kapacit ČSÚ (personální, finanční, ICT);
- další doplňující informace formou volného textu;
- uložení dokumentace z projednávání požadavku (zápisy z porad, stanoviska, argumentace pro přijetí/změny/zamítnutí, vypořádání požadavků např. pro externí žadatele) ve formátu rtf, pdf, xls;
- navrhované řešení požadavku zahrnující kompletní popis požadavku (pro souhrnnou zprávu pro Poradu vedení, Kolegium ČSÚ a Českou statistickou radu);
- vazba na statistickou úlohu v SMS-ÚLOHY (číslo Úlohy);

- záznam o rozhodnutí o požadavku;
- datum uzavření požadavku.

1.3.2. Zpracování požadavku

21 |

Zpracování požadavku zahrnuje tyto činnosti:

1. Úvodní popis požadavku v předepsané struktuře od:
 - útvaru ČSÚ (požadavek se zadává přímo do systému Požadavky);
 - jiného subjektu státní statistické služby;
 - vnějšího uživatele statistických informací.
2. Po vyplnění úvodního popisu žadatelem zašle systém e-mail o nově zadaném požadavku správci všech požadavků VPO21, který doplní příslušné metainformace k požadavku, ustanoví gestora požadavku (VPO, který bude za zpracování požadavku odpovědný) a rozhodne o dalším postupu. Je-li požadavek v působnosti pouze jednoho VPO, je po dohodě mezi VPO21 a příslušným VPO buď okamžitě zamítnut, nebo přijat. V případě, že se bude posuzování požadavku zabývat více VPO, ustanoví VPO21 členy pracovní skupiny.
 - Do pracovní skupiny pro posouzení požadavku jsou určeni:
 - zástupce VPO21;
 - VPO gestorující požadavek;
 - žadatel požadavku (žadatel z ČSÚ je určen vždy, žadatel mimo ČSÚ je určen dle potřeby), přičemž žadatel požadavku může být zároveň i gestorem požadavku;
 - ostatní VPO.
3. Na základě jednání pracovní skupiny se doplní k požadavku další potřebné metainformace.
4. Výsledkem projednávání požadavku je jeho vyhodnocení a návrh řešení včetně návrhu na přijetí nebo zamítnutí požadavku. Součástí zpracování návrhu je tvorba a uložení všech podkladových materiálů, které vedly k řešení a mohou se využít při dalším posuzování (např. i v dalších letech).
5. VPO21 zaznamenaná v SMS-POŽADAVKY výsledky rozhodnutí k jednotlivým požadavkům. Zaznamenáním rozhodnutí o požadavku se daný požadavek uzavírá. V případě, že je požadavek schválen, je zahájena příprava statistické úlohy.
6. Dodatečné požadavky. V průběhu přípravy Úlohy může dojít k přehodnocení původního návrhu. Do systému se musí zadat tato změna včetně argumentace. Zadává VPO21 po dohodě s gestorem požadavku.

1.4. Žadatelé a uživatelé požadavku

- **interní z ČSÚ:** libovolný útvar ČSÚ, zejména statistické VPO a informační služby;
- **externí:** resorty, zejména subjekty státní statistické služby, mezinárodní instituce, např. EUROSTAT, OECD, právnické a fyzické osoby, a jiní.

1.5. Role a práva v SMS-POŽADAVKY

- **interní žadatel** – vyplní povinné atributy, má právo prohlížet všechny požadavky;
- **externí žadatel** – prostřednictvím webové aplikace iSMS-POŽADAVKY má právo zadat nový požadavek;
- **metodik** – doplňuje další potřebné metainformace, prohlíží požadavky, určuje a zadává členy pracovní skupiny, vytváří reporty, zaznamenává výsledek rozhodnutí o požadavku, definitivně uzavírá požadavek; roli metodika vykonává vždy pracovník VPO21;
- **gestor požadavku** – zadává potřebné metainformace, uzavírá zpracování požadavku z hlediska gestorského odboru; žadatel požadavku může být zároveň i gestor požadavku;

- **člen pracovní skupiny** – zapisuje stanoviska k požadavku v chronologickém pořadí (vložené zápisy nebude možno zpětně mazat);
- **běžný uživatel** – právo prohlížet požadavky.

22 | Poznámka: Práva se mohou upřesnit v průběhu úvodního naplňování systému.

1.6. Propojení SMS-POŽADAVKY s ostatními systémy

- SMS-ÚLOHY - ke každé úloze bude uvedeno, podle jakých požadavků je úloha realizována. Jaké požadavky vedly ke změně objektů a jejich komponent (výkazy, oddíly, vysvětlivky, harmonogramy apod.) - ke každé úloze se bude udržovat historie požadavků včetně zdůvodnění v chronologickém uspořádání;
- SMS-KLAS – pro popis některých metainformací bude SMS-POŽADAVKY používat číselníky ze SMS-KLAS;
- iSMS-Požadavek - tato webová aplikace bude umožňovat žadatelům podat požadavek prostřednictvím internetu. Žadatel se bude muset nejdříve přes webovou aplikaci zaregistrovat, poté mu bude umožněno požadavek zadat. Pro tyto uživatele budou k dispozici 2 verze – delší pro subjekty státní statistické služby (z číselníku těchto subjektů) a kratší pro ostatní.

1.6.1. Reporty a e-mailové zprávy v SMS-POŽADAVKY

23 | **Reporty:**

- Popis obsahu požadavku:
 - celý popis požadavku (všechny existující metainformace k požadavku);
 - metainformace k požadavku zadané žadatelem;
 - metainformace k požadavku zadané žadatelem a upřesněné VPO;
 - Report bude vytvářen ve formátu *.rtf.
- Přehled požadavků na základě volby kritérií dle metainformací k požadavku:
 - Report bude vytvářen ve formátu *.pdf.

24 | **E-mailové zprávy:**

- Zpráva pro VPO21 o přijetí nového požadavku;
- Zpráva externímu žadateli o přijetí požadavku Českým statistickým úřadem;

1.6.2. Vývojový diagram SMS-POŽADAVKY

